

Рейтинговий звіт ISTA 001-006

про оновлення кредитного рейтингу

Об'єкт рейтингування:	ЗАТ «Іста-центр»
Тип рейтингу:	довгостроковий кредитний рейтинг за Національною рейтинговою шкалою
Рейтингова дія:	оновлення
Дата визначення:	29.05.2008 р.
Дата оновлення:	22.06.2010 р.
Рівень кредитного рейтингу:	uaBBB
Прогноз:	стабільний

Наданий в результаті рейтингового аналізу кредитний рейтинг визначено за Національною рейтинговою шкалою, на що вказують літери **ua** у позначці кредитного рейтингу. Національна рейтингова шкала дозволяє виміряти розподіл кредитного ризику в економіці України без урахування суверенного ризику та призначена для використання емітентами цінних паперів, позичальниками, фінансовими установами, посередниками та інвесторами на фінансовому ринку України.

Вихідна інформація

Для проведення процедури оновлення кредитного рейтингу агентство «Кредит-Рейтинг» використовувало фінансову звітність ЗАТ «Іста-центр» за 2009 рік, а також внутрішню інформацію, надану підприємством у ході рейтингового процесу. Було проаналізовано інформацію стосовно усіх істотних аспектів діяльності товариства.

Кредитний рейтинг ґрунтується на інформації, наданій самим підприємством, а також на іншій інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства та вважається надійною. Рівень кредитного рейтингу залежить від якості, однорідності та повноти інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства.

Історія кредитного рейтингу

Дата	29.05.2008 р.	29.10.2008 р.	19.12.2008 р.	28.04.2009 р.	23.03.2010 р.	22.06.2010 р.
Рівень кредитного рейтингу	uaBBB+	uaBBB	uaBBB	uaBBB	uaBBB	uaBBB
Прогноз	стабільний	негативний	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний
Рейтингова дія	визначення	зміна прогнозу	зміна прогнозу	підтвердження	підтвердження	підтвердження

Позичальник або окремих борговий інструмент з рейтингом **uaBBB** характеризується ДОСТАТНЬОЮ кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами. Рівень кредитоспроможності залежить від впливу несприятливих комерційних, фінансових та економічних умов.

Стабільний прогноз вказує на відсутність на поточний момент передумов для зміни рейтингу протягом року.

Рівень кредитного рейтингу ЗАТ «Іста-центр» підтримується:

- стійкими позиціями НАК «ІСТА», до складу якої входить ЗАТ «Іста-центр», на ринках України та країн СНД;
- забезпеченістю основною сировиною (до складу НАК «ІСТА» входить ТОВ «Укрсплав», який забезпечує значну частину потреб підприємства у свинці);
- помірним рівнем боргового навантаження.

Рівень кредитного рейтингу ЗАТ «Іста-центр» обмежується:

- залежністю контрагента від цін на свинець та свинцеві сплави, які мають схильність до значних коливань;
- відсутністю консолідованої звітності НАК «ІСТА», підтвердженої аудиторським висновком;
- скороченням обсягів виробництва та реалізації продукції.

Основні показники

Основні балансові показники, тис. грн.

Стаття балансу	31.12.2004	31.12.2005	31.12.2006	31.12. 2007	31.12.2008	30.06.2009	31.12.2009
Актив	144 970	190 386	229 182	218 451	426 873	419 139	457 832
Основні засоби	93 914	95 307	105 803	110 928	301 626	295 972	286 546
Запаси	6 529	34 605	37 387	49 314	57 110	44 539	44 075
Дебіторська заборгованість	15 237	28 661	46 693	57 966	60 719	70 734	122 246
Власний капітал	139 830	141 443	150 650	153 600	349 762	350 593	347 005
Кредити банків	1 067	28 779	38 562	47 127	56 534	53 997	94 650
Кредиторська заборгованість	2 283	16 437	37 361	15 787	17 795	12 682	15 454

Основні показники операційної діяльності, тис. грн.

Показник	2004	2005	2006	2007	2008	6 міс. 2009	2009
Чистий обсяг продажів	120 979	155 664	164 096	376 751	282 933	120 979	239 165
Валовий прибуток	9 069	13 749	22 387	21 833	23 519	9 069	20 608
Операційний прибуток/збиток	3 051	3 949	10 292	12 028	6 127	3 051	9 699
Чистий прибуток/збиток	1 519	1 612	1 708	2 951	1 491	1 519	428
ЕВІТДА	15 399	14 146	19 988	24 503	21 690	15 399	29 573

Українсько-німецьке закрите акціонерне товариство з іноземними інвестиціями «Іста-центр» (далі – ЗАТ «Іста-центр») є виробником стартерних акумуляторних батарей із замкнутим виробничим циклом. Підприємство входить до НАК «ІСТА», яка є одним із найбільших виробників автомобільних акумуляторів в Україні. Корпорація об'єднує два заводи з виробництва акумуляторних батарей – ТОВ «ДДЗ «Енергоавтоматика» та ЗАТ «Іста-центр». Також до її складу входять ТОВ «Укрсплав» (переробка відпрацьованих акумуляторів та виробництво свинцевих сплавів), завод «Інтерпласт» (виробництво пластмасових комплектуючих для АКБ), а також ТОВ «Торговий дім «Іста». При оновленні кредитного рейтингу агентство оцінювало господарську діяльність ЗАТ «Іста-центр» у складі групи компаній «ІСТА». Фінансовий аналіз було ускладнено відсутністю консолідованої фінансової звітності групи, підтвердженої аудиторським висновком.

Рівень кредитного рейтингу ЗАТ «Іста-центр» враховує стійкі позиції групи компаній «ІСТА» на внутрішньому ринку, забезпеченість сировиною та помірний рівень боргового навантаження підприємства. Рівень кредитного рейтингу обмежується залежністю аналізованого підприємства від коливань цін на свинець і свинцеві сплави, відсутністю консолідованої фінансової звітності групи, підтвердженої аудиторським висновком, а також скороченням обсягів виробництва та реалізації продукції.

Для галузі акумуляторних батарей характерні досить високі ризики, пов'язані з коливанням попиту на продукцію та нестабільністю цін на основну сировину – свинець та свинцеві сплави. Значний спад обсягів виробництва автомобілів в Україні, що розпочався у II півріччі 2008 року і продовжився у 2009-2010 рр., призвів до суттєвого скорочення обсягів первинного ринку акумуляторних батарей (орієнтований на автомобілебудування). Вторинний ринок, питома вага якого в сукупному обсязі вітчизняного ринку складає понад 85%, менш чутливий до впливу кризових явищ, оскільки наявний парк транспортних засобів потребує регулярної заміни акумуляторних батарей, що випрацювали свій ресурс. Експорт акумуляторних батарей вітчизняного виробництва орієнтований переважно на країни СНГ (близько 70% від загального обсягу), машинобудування яких постраждало від негативних наслідків кризи. Проте, девальвація гривні допомогла українським виробникам укріпити конкурентні позиції власної продукції на зовнішніх ринках. З початку 2010 року ціни на свинець знову почали знижуватись внаслідок зростання його виробництва, переважно у Китаї де проти виробників свинцю було закрито ряд справ про забруднення навколишнього середовища.

Криза в автомобілебудівній галузі негативно позначилася на обсягах виробництва та реалізації продукції ЗАТ «Іста-центр». Так, за підсумками 2009 року виробництво скоротилося на 42,2% – до 686,7 тис. ум. АКБ (Таблиця 1).

Таблиця 1. Динаміка основних виробничих показників ЗАТ «Іста-центр»

Показник	2005	2006	2007	2008	I півр. 2009	II півр. 2009	2009
Гранична потужність (умовних акумуляторів), тис. од.	1 500,0	1 500,0	1 560,0	1 560,0	780,0	780,0	1 560,0
Виробництво (фізичних акумуляторів), тис. од.	823,1	860,8	731,9	1 040,5	176,9	230,6	407,5
Виробництво (умовних акумуляторів), тис. од.	1 259,4	1 286,6	1 068,5	1 188,8	300,5	386,2	686,7
Завантаження виробничих потужностей, %	84,0	85,8	68,5	76,2	38,5	49,5	44,0

Джерело: ЗАТ «Іста-центр»

Протягом 2009 року підприємство реалізувало 839,5 тис. ум. АКБ, що на 27,8% менше, порівняно з показником попереднього року. Більшість продукції (53%) було експортовано, продажі на вторинний ринок склали 77,6%. ЗАТ «Іста-центр» реалізує значну частину своєї продукції через торговельну мережу компаній: ТОВ «Торговий дім «ІСТА» та інших дилерів. Реалізація акумуляторів через торговельну мережу дилерів, що входять до складу НАК «ІСТА» та інших, забезпечує ефективну систему організації збуту власної продукції, а також дозволяє мінімізувати витрати на збут та маркетинг.

Ризики, пов'язані з коливанням цін на свинець (основна складова собівартості акумуляторних батарей), ЗАТ «Іста-центр» мінімізує за рахунок наявності у структурі НАК «ІСТА» ТОВ «Укрсплав», яке забезпечує значну частину потреб корпорації у свинці та свинцевих сплавах. У 2009 році ціни, відповідно до світових тенденцій, зростали, проте у 2010 році очікується їх зниження.

У результаті зменшення обсягів реалізації чистий дохід ЗАТ «Іста-центр» скоротився на 15,5% – до 239 165 тис. грн. Показники рентабельності, за винятком рентабельності діяльності, покращилися (Таблиця 2). Чистий прибуток за 2009 рік склав 428 тис. грн.

Таблиця 2. Динаміка показників рентабельності ЗАТ «Іста-центр», %

Показник	2005	2006	2007	2008	6 міс. 2009	2009
Валова рентабельність	8,8%	13,6%	5,8%	8,3%	10,0%	8,6%
Операційна рентабельність	2,5%	6,3%	3,2%	2,2%	5,4%	4,1%
Рентабельність діяльності	1,0%	1,0%	0,8%	0,5%	0,9%	0,2%
Рентабельність EBITDA	9,1%	12,2%	6,5%	7,7%	14,6%	12,4%

Джерело: ЗАТ «Іста-центр», розрахунки ТОВ «Кредит-Рейтинг»

Операційна та інвестиційна діяльність компанії фінансувалася за рахунок позикових коштів, чистий грошовий потік за 2009 рік склав (-)1 681 тис. грн. Рівень ліквідності компанії обмежується необхідністю погашення у 2010 році короткострокових кредитів, залишок зобов'язань за якими на 31.12.2009 р. становив 7 985 тис. грн., а також запланованими на 2010 рік капіталовкладеннями у розмірі 8 620 тис. грн.

Зростання чистого боргу підприємства, порівняно ростом показника ЕВІТДА, відбувалося випереджаючими темпами (+77,4% проти 36,3%), що зумовило посилення боргового навантаження (Таблиця 3).

Таблиця 3. Динаміка показників боргового навантаження ЗАТ «Іста-центр»

Показник	Од. виміру	2005	2006	2007	2008	2009
ЕВІТ	тис. грн.	3 404	6 510	9 473	6 108	9 651
ЕВІТДА	тис. грн.	14 146	19 988	24 503	21 690	29 573
Чистий борг	тис. грн.	28 394	38 427	47 020	52 511	93 152
ЕВІТ / фінансові витрати	рази	2,7	1,4	1,7	1,5	1,2
Чистий борг / ЕВІТДА	рази	2,0	1,9	1,9	2,4	3,1

* - чистий борг розраховано на кінець року як різницю між фінансовими зобов'язаннями та залишком грошових коштів на рахунках

Джерело: ЗАТ «Іста-центр», розрахунки ТОВ «Кредит-Рейтинг»

Боргове навантаження оцінюється як помірне: станом на 31.12.2009 р. відношення чистого боргу до показника ЕВІТДА за 2009 рік становило 3,1 рази.

Висновок

За результатами аналізу кредитний рейтинг ЗАТ «Іста-центр» підтверджено на рівні **uaBBB**, прогноз «стабільний».

Генеральний директор

С. А. Дубко

Начальник відділу корпоративних рейтингів

А. Г. Кулик

Старший фінансовий аналітик відділу корпоративних рейтингів

І. І. Дикий

Додатки

Балансові дані ЗАТ «Іста-центр», тис. грн.

АКТИВ	31.12.2005	31.12.2006	31.12.2007	31.12.2008	30.06.2009	31.12.2009
I. Необоротні активи						
Нематеріальні активи:						
• залишкова вартість	319	186	51	2	1	2
• первісна вартість	3 413	3 414	3 414	3 406	3 406	3 406
• знос	3 094	3 228	3 363	3 404	3 405	3 404
Незавершене будівництво	572	15 664	0	276	445	266
Основні засоби:						
• залишкова вартість	95 307	105 803	110 928	301 626	295 972	286 546
• первісна вартість	165 042	181 786	185 669	505 209	508 350	502 548
• знос	69 735	75 983	74 741	203 583	212 378	216 002
Довгострокові фінансові інвестиції:						
• за методом участі в капіталі інших підприємств	15	15	15	15	15	15
• інші фінансові інвестиції	52	53	53	53	53	53
Відстрочені податкові активи	0	0	0	5 145	5 145	3 122
Усього за розділом I	96 264	121 720	111 047	307 117	301 631	290 004
II. Оборотні активи						
Запаси:						
• виробничі запаси	11 533	13 848	28 987	13 679	12 323	20 351
• незавершене виробництво	12 902	15 148	10 793	23 689	18 018	8 631
• готова продукція	3 711	7 930	8 796	19 598	13 858	15 076
• товари	6 458	462	738	144	340	17
Векселі одержані	27 964	22 200	0	1 018	722	0
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги:						
• чиста реалізаційна вартість	24 340	39 439	35 719	36 514	20 779	15 931
• первісна вартість	24 340	39 439	35 719	36 514	20 779	15 931
Дебіторська заборгованість за розрахунками:						
• з бюджетом	1 867	5 274	20 588	10 187	15 560	18 848
• за виданими авансами	0	0	0	0	0	0
• із внутрішніх розрахунків	0	0	0	0	33 268	52 412
Інша поточна дебіторська заборгованість	2 454	1 980	1 659	14 018	1 127	35 055
Грошові кошти та їх еквіваленти:						
• в національній валюті	373	114	54	746	1 366	1 133
• в іноземній валюті	12	22	53	140	120	365
Інші оборотні активи	2 288	1 011	0	0	0	0
Усього за розділом II	93 903	107 427	107 387	119 733	117 481	167 819
III. Витрати майбутніх періодів	219	35	17	23	27	9
IV. Необоротні активи та групи вибуття	0	0	0	0	0	0
БАЛАНС	190 386	229 182	218 451	426 873	419 139	457 832

Джерело: статистична фінансова звітність ЗАТ «Іста-центр»

Балансові дані ЗАТ «Іста-центр» (продовження), тис. грн.

ПАСИВ	31.12.2005	31.12.2006	31.12.2007	31.12.2008	30.06.2009	31.12.2009
I. Власний капітал						
Статутний капітал	128 171	143 171	143 171	128 171	128 171	128 171
Пайовий капітал	0	0	0	0	0	0
Додатковий вкладений капітал	0	0	0	0	0	0
Інший додатковий капітал	0	0	0	202 171	202 166	198 985
Резервний капітал	10 140	13 272	14 979	17 929	19 421	19 421
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	3 131	1 708	2 950	1 491	835	428
Неоплачений капітал	0	7 500	7 500	0	0	0
Вилучений капітал	0	0	0	0	0	0
Усього за розділом I	141 443	150 650	153 600	349 762	350 593	347 005
II. Забезпечення наступних витрат і платежів						
Забезпечення виплат персоналу	262	213	366	523	254	256
Інші забезпечення	1 725	656	947	2 259	1 613	467
Цільове фінансування	0	0	0	0	0	0
Усього за розділом II	1 987	869	1 313	2 782	1 867	723
III. Довгострокові зобов'язання						
Довгострокові кредити банків	0	0	15 664	56 534	53 997	86 665
Інші довгострокові фінансові зобов'язання	0	0	0	0	0	0
Відстрочені податкові зобов'язання	1 740	1 740	624	0	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	0	0	0	0	0	0
Усього за розділом III	1 740	1 740	16 288	56 534	53 997	86 665
IV. Поточні зобов'язання						
Короткострокові кредити банків	28 779	38 562	31 463	0	0	7 985
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	0	0	0	0	0	0
Векселі видані	0	0	0	0	0	0
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги:	14 139	30 451	14 737	16 553	7 511	1 909
Поточні зобов'язання за розрахунками:						
• з одержаних авансів	0	0	0	0	0	0
• з бюджетом	1 659	68	0	134	34	47
• з позабюджетних платежів	0	0	0	0	0	0
• зі страхування	154	228	238	203	54	184
• з оплати праці	449	745	812	904	1 122	912
• з учасниками	0	0	0	0	0	0
• із внутрішніх розрахунків	0	0	0	0	3 530	12 385
Інші поточні зобов'язання	36	5 869	0	1	431	17
Усього за розділом IV	45 217	75 923	47 250	17 795	12 682	23 439
V. Доходи майбутніх періодів	0	0	0	0	0	0
БАЛАНС	190 386	229 182	218 451	426 873	419 139	457 832

Джерело: ЗАТ «Іста-Центр»

Звіт про фінансові результати ЗАТ «Іста-центр», тис. грн.

Показник	2005	2006	2007	2008	6 міс. 2009	2009
I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ						
Дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	177 809	187 834	430 451	315 063	105 838	265 356
Податок на додану вартість	22 145	23 738	53 700	32 130	10 177	26 191
Інші вирахування з доходу	0	0	0	0	0	0
Чистий дохід від реалізації продукції	155 664	164 096	376 751	282 933	95 661	239 165
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	141 915	141 708	354 918	259 414	86 084	218 557
Валовий:						
• прибуток	13 749	22 387	21 833	23 519	9 577	20 608
• збиток	0	0	0	0	0	0
Інші операційні доходи	39 896	77 313	108 887	211 863	19 426	72 197
Адміністративні витрати	3 978	5 844	7 646	5 423	2 624	7 524
Витрати на збут	5 186	3 094	3 243	6 536	1 887	1 729
Інші операційні витрати	40 533	80 471	107 803	217 296	19 333	73 853
Фінансові результати від операційної діяльності:						
• прибуток	3 949	10 292	12 028	6 127	5 159	9 699
• збиток	0	0	0	0	0	0
Інші фінансові доходи	0	4	7	4	1	2
Інші доходи	1 294	972	5 645	46	1	3
Фінансові витрати	1 254	4 639	5 545	4 124	4 008	8 127
Інші витрати	1 840	4 754	8 200	65	39	51
Фінансові результати до оподаткування:						
• прибуток	2 150	1 876	3 935	1 988	1 114	1 526
• збиток	0	0	0	0	0	0
Податок на прибуток	538	168	984	497	279	1 098
Доход з податку на прибуток	0	0	0	0	0	0
Надзвичайні:						
• доходи	0	0	0	0	0	0
• витрати	0	0	0	0	0	0
Чистий:						
• прибуток	1 612	1 708	2 951	1 491	835	428
• збиток	0	0	0	0	0	0
II. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ						
Матеріальні затрати	122 976	117 810	183 491	217 929	40 507	128 095
Витрати на оплату праці	6 941	7 421	10 173	12 543	4 170	9 754
Відрахування на соціальні заходи	2 750	2 961	4 121	4 758	1 524	3 471
Амортизація	10 742	13 478	15 030	15 582	8 837	19 922
Інші операційні витрати	4 856	10 109	19 847	20 561	19 500	27 596
РАЗОМ	148 266	151 779	232 662	271 373	74 538	188 838

Джерело: ЗАТ «Іста-центр»

Дані звіту про рух грошових коштів ЗАТ «Іста-центр», тис. грн.

Показник	2005	2006	2007	2008	2009
I. РУХ КОШТІВ У РЕЗУЛЬТАТІ ОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ					
Прибуток (збиток) від звичайної діяльності	2 150	1 876	3 934	1 988	1 526
Коригування на:					
• амортизацію необоротних активів	10 742	13 478	15 030	15 582	19 922
• збільшення (зменшення) забезпечень	1 408	(1 118)	444	1 469	(2 059)
• збиток (прибуток) від нереалізованих курсових різниць	9	0	440	(5 433)	(2 293)
• збиток (прибуток) від неопераційної діяльності	546	3 777	2 549	15	51
Витрати на сплату відсотків	1 254	4 639	5 545	4 124	8 127
Прибуток (збиток) від операційної діяльності до зміни в чистих оборотних активах	16 108	22 651	27 942	17 745	25 274
Зменшення (збільшення):					
• оборотних активів	(49 384)	(10 361)	11	(20 024)	(43 886)
• витрат майбутніх періодів	(200)	184	17	(6)	(9)
Збільшення (зменшення):					
• поточних зобов'язань	19 269	17 049	(14 149)	2 007	(2 341)
• доходів майбутніх періодів	0	0	0	0	0
Грошові кошти від операційної діяльності	(14 207)	29 524	13 821	(278)	(20 962)
Сплачені:					
• відсотки	(1 254)	(3 838)	(5 545)	(4 124)	(8 127)
• податки на прибуток	(309)	(544)	(984)	(2 082)	(1 098)
Чистий рух коштів до надзвичайних подій	(15 769)	25 142	7 292	(6 484)	(30 187)
Рух коштів від надзвичайних подій	0	0	0	0	0
Чистий рух коштів від операційної діяльності	(15 769)	25 142	7 292	(6 484)	(30 187)
II. РУХ КОШТІВ У РЕЗУЛЬТАТІ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ					
Реалізація:					
• фінансових інвестицій	0	0	0	0	0
• необоротних активів	1 294	972	5 645	46	3
• майнових комплексів	0	0	0	0	0
Отримані:					
• відсотки	4	1	0	0	0
• дивіденди	0	0	0	0	0
Інші надходження	0	0	0	0	0
Придбані:					
• фінансові інвестиції	0	0	0	0	0
• необоротні активи	(12 765)	(43 608)	(22 737)	(3 086)	(8 074)
• майнові комплекси	0	0	0	0	0
Інші платежі	0	0	0	0	0
Чистий рух коштів до надзвичайних подій	(11 467)	(42 634)	(17 092)	(3 040)	(8 071)
Рух коштів від надзвичайних подій	0	0	0	0	0
Чистий рух від інвестиційної діяльності	(11 467)	(42 634)	(17 092)	(3 040)	(8 071)

Дані звіту про рух грошових коштів ЗАТ «Іста-центр» (продовження), тис. грн.

Показник	2005	2006	2007	2008	2009
III. РУХ КОШТІВ У РЕЗУЛЬТАТІ ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ					
Надходження власного капіталу	0	7 500	0	0	0
Отримані позики	37 274	34 701	99 028	57 397	40 844
Інші надходження	2	0	0	0	124
Погашення позик	(9 562)	(24 959)	(88 817)	(45 027)	(4 391)
Сплачені дивіденди	0	0	0	0	0
Інші платежі	(417)	0	0	(7 500)	0
Чистий рух коштів до надзвичайних подій	27 297	17 242	10 211	4 870	36 577
Рух коштів від надзвичайних подій	0	0	0	0	0
Чистий рух від фінансової діяльності	27 297	17 242	10 211	4 870	36 577
ЧИСТИЙ РУХ ЗА ЗВІТНИЙ ПЕРІОД	61	(250)	411	(4 654)	(1 681)

Джерело: ЗАТ «Іста-центр»